

Виховна година

8- В клас

Класний керівник: Кривець Л.М.

21.02.23 р.

Тема : “21.02- Міжнародний день рідної мови”



Ми - українці. Живемо у вільній незалежній державі, розмовляємо рідною мовою. А мова в нас красива і багата, мелодійна і щира, як і душа нашого народу.

21 лютого відзначається Міжнародний день рідної мови. Це відносно молоде свято – до календарів усього світу воно увійшло тільки у 1999 році.

І в Україні це свято також лише почало писати свою історію, хоча сама трагічна дорога української мови на українських землях нараховує кілька століть.

Вашій увазі пропонується життєпис української мови (скорботний її календар мовою документів):

1720 р. — указ Петра I про заборону книгодрукування українською мовою.

1769 р.— видано розпорядження російської церкви про вилучення в населення України українських букварів та книг.

1775 р.— зруйновано Запорозьку Січ та закрито українські школи при полкових козацьких канцеляріях.

1862 р.— закрито українські недільні школи.

1863 р.— указ російського міністра Валуєва про заборону видання книжок українською мовою.

1876 р.— указ російського царя Олександра II про заборону друкування нот українських пісень.

1884 р.— закрито всі українські театри.

1908 р. — вся культурна й освітня діяльність в Україні визнана царським урядом Росії шкідливою.

1914 р.— російський цар Микола II ліквідує українську пресу.

1938 р.— сталінський уряд видає постанову про обов'язкове вивчення російської мови, чим підтинає коріння мові українській.

1983 р.— видано постанову про так зване посилене вивчення російської мови у школах і поділ класів в українських школах на дві групи — російські та українські, що призвело до нехтування рідною мовою.

1989 р.— видано постанову, яка закріплювала в Україні російську мову як офіційну загальнодержавну мову.

1991 р.— прийнята державна програма реалізації української мови та мов національних меншин до 2000 року.

В землі віки лежала мова
І врешті вибилась на світ.
О мово, ночі колискова!
Прийми мій радісний привіт.
Навік пройшла пора безславна.
Цвіти і сій, моя, державна ... (О.Олесь)

Де ж і коли народилася традиція Міжнародного дня рідної мови? Історія свята, на жаль, теж має дуже трагічне начало.

21 лютого 1952 року у Бангладеші влада жорстоко придушила демонстрацію протесту протиурядової заборони на використання в країні бенгальської мови. Відтоді цей день у Бангладеші став днем полеглих за рідну мову. Минуло багато років. Аж у жовтні 1999 року на Тридцятій сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО було запроваджено Міжнародний день рідної мови, а починаючи з 21 лютого 2002 року, цей день відзначають у нашій країні.

Мова є душею нації, її генетичним кодом, у її глибинах народилося багато з того, чим може гордитися наш народ.

Як море починається з річки, так українське слово – з писемності. Наше слово набирало сили на пергаментах Нестора – Літописця, шліфувалося у творах Григорія Сковороди, Івана Мазепи, поглиблювалось під пером Івана Котляревського.

Весь світ віддає шану великим володарям українського слова – Тарасу Шевченку та Івану Франку, Лесі Українці та Коцюбинському, Нечуєві – Левицькому, Сковороді та багатьом іншим майстрам слова, що довели милозвучність та багатство мови, щоб передати прийдешнім поколінням цей дорогоцінний скарб, гідну спадщину, котру треба примножувати та оберігати.

Для нас рідна мова – це не тільки дорога спадщина, яка об'єднує в собі народну мудрість, вироблену десятками й сотнями поколінь. Це наша гордість, бо все, що створено нею, увійшло в скарбницю загальнолюдської культури.

Рідне слово. Воно бринить, хвилює душу. Бо мова українська – то невичерпне джерело, скарбниця народного духу.

«Рідне слово – найдорожчий скарб людини.» Цю думку неодноразово підкреслювали відомі культурні діячі. Але найглибше її розкрив Панас Мирний: «Найбільше і найдорожче добро в кожного народу – це його мова, ота жива схованка живого духу, багата скарбниця, в яку народ складає і своє давнє життя, і свої сподіванки, розум, почування».

Нашу українську мову Володимир Самійленко назвав «діамантом дорогим», Дмитро Білоус - «дивом калиновим», а Володимир Сосюра - «мовою солов'їною». Вона - «життя духовного основа», підкреслював Максим Рильський. А наш сучасник Павло Мовчан додає, що «людина, яка втратила свою мову, - неповноцінна...».

Рука історії повернула на користь тих, хто прагне, хоче бути з народом, хто вникає в суть рідного слова, для кого рідна мова - пісня, продовжена у дітях і внуках.

21 лютого - це один із тих днів, коли кожен має змогу відчутти себе частиною свого великого народу, посіяти у своєму серці хоча б одну зернину любові до рідної мови.

Підсумок

Усі ми повинні пам'ятати і дбати про те багатство, яке є у кожного із нас, його ми не завжди пам'ятаємо, не завжди цінуємо, але без нього не можемо жити. І багатство це – наша рідна мова.